

	صفحه
<p data-bbox="618 351 1017 397">۴- با ذکر مثالی نشان دهید که رابطه‌های</p> $\int \frac{f(x)}{g(x)} dx = \frac{\int f(x) dx}{\int g(x) dx} , \int f(x)g(x) dx = \int f(x) dx \int g(x) dx$ <p data-bbox="824 517 1017 563">لزوماً برقرار نیستند.</p> <p data-bbox="437 572 1017 619">حل) فرض کنید $f(x) = x^3$ و $g(x) = x^2$ در این صورت:</p> $\int \frac{f(x)}{g(x)} dx = \int \frac{x^3}{x^2} dx = \int x dx = \frac{x^2}{2} + C$ <p data-bbox="682 711 1017 757">و حال ضرب آن را بررسی می‌کنیم</p> $\frac{\int f(x) dx}{\int g(x) dx} = \frac{\int x^3 dx}{\int x^2 dx} = \frac{\frac{x^4}{4}}{\frac{x^3}{3}} + C = \frac{3x^4}{4x^3} = \frac{3}{4}x + C$ <p data-bbox="656 924 1017 1062">در نتیجه $\int \frac{f(x)}{g(x)} dx \neq \frac{\int f(x) dx}{\int g(x) dx}$</p> <p data-bbox="656 1081 1017 1127">و حاصل ضرب آن را بررسی می‌کنیم:</p> $\int f(x).g(x) dx = \int x^3 . x^2 dx = \int x^5 dx = \frac{x^6}{6} + C$ $\int f(x) dx . \int g(x) dx = \int x^3 dx \int x^2 dx = \frac{x^4}{4} . \frac{x^3}{3} = \frac{x^7}{12} + C$ <p data-bbox="489 1293 1017 1367">در نتیجه $\int f(x).g(x) dx \neq \int f(x) dx . \int g(x) dx$</p>	<p data-bbox="1049 323 1133 360">۶۰-۶۱</p>
<p data-bbox="824 1376 1017 1441">(د) $\int t\sqrt{vt^2 + 2} dt$</p> <p data-bbox="309 1450 1017 1496">حل (د) عبارت زیر را دی‌کال را u قرار داده و از طرفین دیفرانسیل می‌گیریم.</p> $\int t\sqrt{vt^2 + 2} dt \quad vt^2 + 2 = u \xrightarrow{\text{دیفرانسیل}} 14t dt = du$	<p data-bbox="1069 1376 1114 1413">۶۵</p>

$\int \frac{e^x}{1-e^{2x}} dx \quad (ز)$ $\int \frac{\cos x}{(1-\sin x)^r} dx \quad (ی)$ $\int \frac{\sin x}{\cos x(1+\cos^2 x)} dx \quad (ک)$ $\int \frac{dx}{e^{2x}-3e^x} \quad (ل)$	<p>۷۱</p>
<p>حل (ز) با قرار دادن $u = e^x$ از تغییر متغیر استفاده می‌کنیم.</p> <p>دیفرانسیل $u = e^x \rightarrow du = e^x dx$</p> $\int \frac{e^x}{1-e^{2x}} du = \int \frac{du}{1-u^2}$ <p>حال از تجزیه کسر استفاده می‌کنیم</p> $\frac{1}{1-u^2} = \frac{A}{1-u} + \frac{B}{1+u}$ <p>با مساوی قرار دادن صورت‌ها داریم:</p> $A + Au + B - Bu = 1 \Rightarrow \begin{cases} A + B = 1 \\ A - B = 0 \end{cases} \Rightarrow A = \frac{1}{2} \quad B = \frac{1}{2}$ <p>با جایگذاری داریم:</p> $\int \frac{du}{1-u^2} = \int \frac{\frac{1}{2}}{1-u} du + \int \frac{\frac{1}{2}}{1+u} du = -\frac{1}{2} \ln 1-u + \frac{1}{2} \ln 1+u + C = \frac{1}{2} \ln \left \frac{1+e^x}{1-e^x} \right + C$	<p>۷۴-۷۵</p>
<p>حل (ی) ابتدا از تغییر متغیر داریم:</p> <p>دیفرانسیل $\sin x = u \rightarrow \cos x dx = du$</p> <p>بنابراین:</p> $\int \frac{du}{(1-u)^r} = \int (1-u)^{-r} du = \frac{(1-u)^{-r+1}}{-r+1} = \frac{-1}{r(1-u)^r} = \frac{-1}{r(1-\sin x)^r} + C$ <p>حل (ک)</p> $\int \frac{\sin x}{\cos x(1+\cos^2 x)} dx$	<p>۷۸- ۷۶-۷۷</p>

ابتدا از تغییر متغیر داریم:

$$\text{Cos } x = u \xrightarrow{\text{دیفرانسیل}} -\text{Sin } x = du$$

با جای گذاری در انتگرال اصلی داریم:

$$\int \frac{-du}{u(1-u^2)}$$

حال از تجزیه کسر استفاده می کنیم:

$$\frac{-1}{u(1-u^2)} = \frac{A}{u} + \frac{Bu+C}{1-u^2}$$

از برابر قرار دادن صورت های کسر داریم:

$$A - Au^2 + Bu^2 + Cu = -1$$

$$\begin{cases} A + B = 0 \rightarrow B = -A \\ C = 0 \\ A = -1 \end{cases}$$

در این صورت با جایگذاری داریم:

$$\int \frac{u du}{u(1-u^2)} = \int \frac{-1}{u} du + \int \frac{u}{1-u^2} du = -\text{Ln}|u| - \text{Ln}|1-u^2| + C$$

$$= -\text{Ln}|\text{Cos } x| - \text{Ln}|1 - \text{Cos}^2 x| + C$$

حل ل) e^x در صورت و مخرج ضرب می کنیم

$$J) \int \frac{dx}{e^{rx} - re^{rx}} = \frac{1}{e^x} \int \frac{e^x}{e^{rx} - re^{rx}} dx = \int \frac{e^x}{e^{rx} - re^{rx}} dx$$

حال از تغییر متغیر داریم:

$$e^x = u \xrightarrow{\text{دیفرانسیل}} e^x dx = du$$

$$\int \frac{e^x}{e^{rx} - re^{rx}} dx = \int \frac{du}{u^r - ru^r}$$

از تجزیه کسرها استفاده می کنیم

$$\frac{1}{u^r - ru^r} = \frac{1}{u^r(u-r)} = \frac{Au+B}{u^r} + \frac{C}{u-r}$$

<p>از برابر قرار دادن صورت‌های کسر داریم:</p> $Au^2 - 3Au + Bu - 3B + Cu^2 = 1$ $\begin{cases} A + C = 0 \rightarrow C = -\frac{1}{9} \\ -3A + B = 0 \rightarrow A = -\frac{1}{9} \\ -3B = 1 \rightarrow B = -\frac{1}{3} \end{cases}$ <p>با جای‌گذاری داریم:</p> $\int \frac{\left(-\frac{1}{9}u - \frac{1}{3}\right)du}{u^2} + \frac{1}{9} \int \frac{1}{u-3} du = -\frac{1}{9} \int \frac{u}{u^2} du - \frac{1}{3} \int \frac{1}{u^2} du + \frac{1}{9} \int \frac{1}{(u-3)} du =$ $= -\frac{1}{9} \ln u + \frac{1}{3u} + \frac{1}{9} \ln u-3 + C = \frac{-1}{9} \ln e^x + \frac{1}{3e^x} + \frac{1}{9} \ln e^x - 3 + C$	
<p>(ب) $(e^x + 1)yy' = e^x$ (حل ب)</p> $(e^x + 1)yy' = e^x \rightarrow (e^x + 1)y \frac{dy}{dx} = e^x \rightarrow (e^x + 1)ydy = e^x dx$ $\int ydy = \int \frac{e^x}{e^x + 1} dx \rightarrow \frac{y^2}{2} + c = \ln e^x + 1 $	<p>۹۴</p>
<p>(س) $\int \frac{dx}{x(3 - \ln x)(1 - \ln x)}$ (ع) $\int \frac{x^4 - x^2 + 2}{x^2(x+1)} dx$</p>	<p>۹۶</p>
<p>(حل س) با استفاده از تغییر متغیر داریم:</p> $\ln x = u \rightarrow \frac{1}{x} dx = du$	<p>۹۹</p>

$$\int \frac{dx}{x(3 - \text{Ln}x)(1 - \text{Ln}x)} = \int \frac{du}{(3 - u)(1 - u)}$$

با استفاده از تجزیه کسر داریم:

$$\int \frac{1}{(1-u)} du + \int \frac{\frac{1}{2}}{(1-u)} du = -\frac{1}{2} \text{Ln}|3-u| + \frac{1}{2} \text{Ln}|1-u| + c + \frac{1}{2} \text{Ln} \left| \frac{1-u}{3-u} \right| + C = \frac{1}{2} \text{Ln} \left| \frac{1 - \text{Ln}x}{3 - \text{Ln}x} \right| + c$$

حل ع) چون درجه صورت بیشتر از مخرج باشد پس تقسیم می‌کنیم:

$$\begin{array}{r} x^4 - x^2 + 2 \\ -x^4 - x^2 \\ \hline -x^3 - x^2 + 2 \\ +x^3 + x^2 \\ \hline 2 \end{array} \quad \begin{array}{r} x^3 + x^2 \\ x - 1 \end{array}$$

بنابراین داریم:

$$\int \frac{x^4 - x^2 + 2}{x^3 + x^2} dx = \int (x-1) dx + \int \frac{2}{x^3 + x^2} dx = \frac{x^2}{2} - x + 2 \int \frac{1}{x^3 + x^2} dx$$

حال $\int \frac{2}{x^3 + x^2} dx$ را تجزیه می‌کنیم

$$\int \frac{2}{x^3 + x^2} dx = \int \frac{-2x + 2}{x^2} dx + \int \frac{2}{x+1} dx = \int \frac{-2x}{x^2} dx + \int \frac{2dx}{x^2} + \int \frac{2}{x+1} dx =$$

$$-\text{Ln}|x^2| - \frac{1}{x} + 2\text{Ln}|x+1| + c$$

$$\int \frac{x^4 - x^2 + 2}{x^3 + x^2} dx = \frac{x^2}{2} - x - \text{Ln}|x^2| - \frac{1}{x} + 2\text{Ln}|x+1| + c \quad \text{در این صورت}$$

$$\int_0^2 [x^2] dx \quad \text{و}$$

۱۰۰

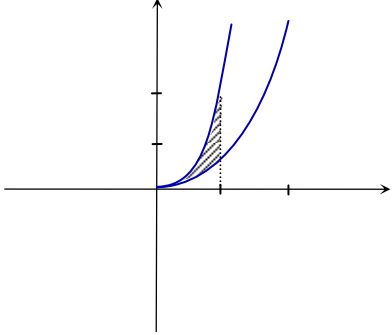
حل و) با توجه به این که:

۱۰۲

$$0 \leq x < 1 \Rightarrow 0 \leq x^2 < 1 \rightarrow [x^2] = 0$$

$1 \leq x < \sqrt{2} \Rightarrow 1 \leq x^2 < 2 \rightarrow [x^2] = 1$ $\sqrt{2} \leq x < \sqrt{3} \Rightarrow 2 \leq x^2 < 3 \rightarrow [x^2] = 2$ $\sqrt{3} \leq x < 2 \Rightarrow 3 \leq x^2 < 4 \rightarrow [x^2] = 3$ <p style="text-align: right;">در این صورت:</p> $\int_0^2 [x^2] dx = \int_0^1 [x^2] dx + \int_1^{\sqrt{2}} [x^2] dx + \int_{\sqrt{2}}^{\sqrt{3}} [x^2] dx + \int_{\sqrt{3}}^2 [x^2] dx =$ $0 + x \Big _0^1 + 2x \Big _1^{\sqrt{2}} + 3x \Big _{\sqrt{2}}^2 = 5 - \sqrt{2} - \sqrt{3}$	
<p style="text-align: center;">(و $f(x) = 1-x$ و $g(x) = - 1-x$ در بازه‌ی $[-1, 2]$ (و $f(x) = xe^x$ و $g(x) = x$ در بازه‌ی $[0, 1]$)</p>	۱۰۳
<p style="text-align: right;">(حل) با توجه به شکل زیر داریم:</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p style="text-align: right;">بنابراین:</p> $S(A) = \int_{-1}^1 (1-x) - (x-1) dx = \int_{-1}^1 (2-2x) dx = 2x - x^2 \Big _{-1}^1 = 4$ $S(B) = \int_1^2 (x-1) - (1-x) dx = \int_1^2 (2x-2) dx = x^2 - 2x \Big _1^2 = 1$ <p style="text-align: right;">در این صورت: $S = S(A) + S(B) = 4 + 1 = 5$</p> <p style="text-align: right;">(و $f(x), xe^x, g(x) = x$ $[0, 1]$)</p>	۱۰۵-۱۰۶

<p>(حل) با توجه به شکل داریم:</p> $\int_0^1 (xe^x - x) dx = \int_0^1 xe^x dx - \int_0^1 x dx = xe^x - e^x - \frac{x^2}{2} \Big _0^1 - \frac{1}{2} + 1 = \frac{1}{2}$	
<p>۱۰- با ارائه مثالی برای ماتریس‌های A، B و C نشان دهید که تساوی $AB = AC$ همواره تساوی $B = C$ را نتیجه نمی‌دهد. (حل) قرار دهید:</p> $A = \begin{bmatrix} 0 & 2 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \quad C = \begin{bmatrix} 4 & 5 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ <p style="text-align: right;">داریم:</p> $AB = \begin{bmatrix} 0 & 2 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \quad AC = \begin{bmatrix} 0 & 2 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 & 5 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ <p>به طوری که دیده می‌شود که $B \neq C$ ولی $AB = AC$</p>	۱۶۷
$E = \begin{bmatrix} 2 & 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 2 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad (5)$	۱۷۲
<p>(حل ه) ابتدا دترمینان آن را محاسبه می‌کنیم. چون ماتریس مثلثی است پس:</p> $ E = 2 \times 1 \times 2 \times 1 = 4 \neq 0$ <p>پس وارون پذیر است. حال ماتریس همسازه آن را به دست می‌آوریم:</p>	۱۷۴-۱۷۵

$$\begin{aligned} \Delta_{12} &= (-1)^3 \begin{vmatrix} 0 & 0 & 3 \\ 0 & 2 & 5 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 0 & \Delta_{11} &= (-1)^2 \begin{vmatrix} 1 & 0 & 3 \\ 0 & 2 & 5 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 2 \\ \Delta_{14} &= (-1)^5 \begin{vmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = 0 & \Delta_{13} &= (-1)^4 \begin{vmatrix} 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 5 \\ 0 & 0 & 3 \end{vmatrix} = 0 \\ \Delta_{22} &= (-1)^4 \begin{vmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 5 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 4 & \Delta_{21} &= (-1)^3 \begin{vmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 5 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} = -4 \\ \Delta_{24} &= (-1)^6 \begin{vmatrix} 2 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = 0 & \Delta_{23} &= (-1)^5 \begin{vmatrix} 2 & 2 & -1 \\ 0 & 0 & 5 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 0 \\ \Delta_{32} &= (-1)^5 \begin{vmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 0 & \Delta_{31} &= (-1)^4 \begin{vmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} = -1 \\ \Delta_{34} &= (-1)^7 \begin{vmatrix} 2 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{vmatrix} = 0 & \Delta_{33} &= (-1)^6 \begin{vmatrix} 2 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 2 \\ \Delta_{42} &= (-1)^6 \begin{vmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 3 \\ 0 & 2 & 5 \end{vmatrix} = -12 & \Delta_{41} &= (-1)^5 \begin{vmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & 3 \\ 0 & 2 & 5 \end{vmatrix} = 19 \\ \Delta_{44} &= (-1)^8 \begin{vmatrix} 2 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{vmatrix} = 4 & \Delta_{43} &= (-1)^7 \begin{vmatrix} 2 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 5 \end{vmatrix} = -10 \end{aligned}$$

در این صورت

$$\Delta = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 & 0 \\ -4 & 4 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 2 & 0 \\ 19 & -12 & -10 & 4 \end{bmatrix} \quad \text{adj}(A) = \begin{bmatrix} 2 & -4 & -1 & 19 \\ 0 & 4 & 0 & -12 \\ 0 & 0 & 2 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & 4 \end{bmatrix}$$

$A^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & -1 & -\frac{1}{4} & \frac{19}{4} \\ 0 & 1 & 0 & -3 \\ 0 & 0 & \frac{1}{2} & -\frac{10}{4} \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$	در نتیجه:
$[C I] = \left[\begin{array}{ccc ccc} 2 & -1 & -1 & 1 & 0 & 0 \\ -6 & 0 & 3 & 0 & 1 & 0 \\ 8 & 0 & -4 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{\frac{1}{2}R_1 \rightarrow R_1} \left[\begin{array}{ccc ccc} 1 & \frac{-1}{2} & \frac{-1}{2} & \frac{1}{2} & 0 & 0 \\ -6 & 0 & 3 & 0 & 1 & 0 \\ 8 & 0 & -4 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right]$ $\xrightarrow{\begin{array}{l} 6R_1 + R_2 \rightarrow R_2 \\ -8R_1 + R_3 \rightarrow R_3 \end{array}} \left[\begin{array}{ccc ccc} 1 & \frac{-1}{2} & \frac{-1}{2} & \frac{1}{2} & 0 & 0 \\ 0 & -3 & 0 & 3 & 1 & 0 \\ 0 & 4 & 0 & -4 & 0 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{\frac{4}{3}R_2 + R_3 \rightarrow R_3} \left[\begin{array}{ccc ccc} 1 & \frac{-1}{2} & \frac{-1}{2} & \frac{1}{2} & 0 & 0 \\ 0 & -3 & 0 & 3 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \frac{4}{3} & 1 \end{array} \right]$	حل ج) ۱۸۲
<p>چون دارای یک سطر صفر می باشد امکان تبدیل به ماتریس همانی نمی باشد پس وارن پذیر نیست.</p> <p>حل د)</p> $d = \left[\begin{array}{ccc ccc} 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 3 & 1 & 2 & 0 & 1 & 0 \\ 7 & 2 & 4 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{\begin{array}{l} -3R_1 + R_2 \rightarrow R_2 \\ -7R_1 + R_3 \rightarrow R_3 \end{array}} \left[\begin{array}{ccc ccc} 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & -3 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 4 & -7 & 0 & 1 \end{array} \right]$ $\xrightarrow{-2R_2 + R_3 \rightarrow R_3} \left[\begin{array}{ccc ccc} 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & -3 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -2 & 1 \end{array} \right]$ <p>چون دارای یک سطر صفر می باشد پس امکان تبدیل ماتریس همانی نمی باشد پس وارون پذیر نیست.</p>	

$\begin{bmatrix} \frac{2}{3} & -\frac{1}{3} & \frac{2}{3} \\ \frac{2}{3} & \frac{2}{3} & -\frac{1}{3} \\ \frac{2}{3} & \frac{2}{3} & \frac{2}{3} \\ -\frac{1}{3} & \frac{2}{3} & \frac{2}{3} \end{bmatrix} \quad (ج)$	<p>۱۸۸</p>
$(ج) \begin{bmatrix} \frac{2}{3} & -\frac{1}{3} & \frac{2}{3} \\ \frac{2}{3} & \frac{2}{3} & -\frac{1}{3} \\ \frac{2}{3} & \frac{2}{3} & \frac{2}{3} \\ -\frac{1}{3} & \frac{2}{3} & \frac{2}{3} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{2}{3} & \frac{2}{3} & -\frac{1}{3} \\ \frac{2}{3} & \frac{2}{3} & \frac{2}{3} \\ \frac{2}{3} & \frac{2}{3} & -\frac{1}{3} \\ \frac{2}{3} & -\frac{1}{3} & \frac{2}{3} \end{bmatrix} \neq \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ $\begin{bmatrix} 8 & 3 & 5 \\ 2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix}$	<p>۱۸۹</p>
<p>حل) $D = \begin{bmatrix} 8 & 3 & 5 \\ 2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} \quad D = 14$</p> $\Delta_{11} = (-1)^{1+1} \begin{vmatrix} 0 & 0 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} = 1 \quad \Delta_{12} = (-1)^{1+2} \begin{vmatrix} 2 & 0 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} = 2 \quad \Delta_{13} = (-1)^{1+3} \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 0 & 0 \end{vmatrix} = 0$ $\Delta_{21} = (-1)^{2+1} \begin{vmatrix} 3 & 5 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} = +3 \quad \Delta_{22} = (-1)^{2+2} \begin{vmatrix} 8 & 5 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} = -8 \quad \Delta_{23} = (-1)^{2+3} \begin{vmatrix} 8 & 3 \\ 0 & 0 \end{vmatrix} = 0$ $\Delta_{31} = (-1)^{3+1} \begin{vmatrix} 3 & 5 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} = 5 \quad \Delta_{32} = (-1)^{3+2} \begin{vmatrix} 8 & 3 \\ 2 & -1 \end{vmatrix} = -8 - 6 = -14$	<p>۱۹۰</p>

<p style="text-align: right;">(حل ج) ۱۹۳</p> $\begin{bmatrix} -1 & 1 & 3 \\ 0 & 2 & 6 \\ 0 & 2 & 6 \end{bmatrix} \xrightarrow{-R_1 \rightarrow R_1} \begin{bmatrix} 1 & -1 & -3 \\ 0 & 2 & 6 \\ 0 & 2 & 6 \end{bmatrix} \xrightarrow{\frac{1}{2}R_2 \rightarrow R_2} \begin{bmatrix} 1 & -1 & -3 \\ 0 & 1 & 3 \\ 0 & 2 & 6 \end{bmatrix}$ $\xrightarrow{-2R_3 + R_2 \rightarrow R_3} \begin{bmatrix} 1 & -1 & -3 \\ 0 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ <p>چون سطر سوم صفر می شود پس تبدیل به ماتریس همانی نمی شود پس وارن ندارد.</p>	۱۹۳
<p style="text-align: right;">(ج) ۱۹۶</p> $\begin{bmatrix} 1 & 2 & 8 \\ 2 & 4 & 1 \\ 5 & 2 & 7 \end{bmatrix}$	۱۹۶
<p style="text-align: right;">(حل ج) ۱۹۷</p> <p style="text-align: right;">۱۹۶</p> $C = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 8 \\ 2 & 4 & 1 \\ 5 & 2 & 7 \end{bmatrix}$ $\Delta_{11} = (-1)^2 \begin{vmatrix} 4 & 1 \\ 2 & 7 \end{vmatrix} = 26 \quad \Delta_{12} = (-1)^3 \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 5 & 7 \end{vmatrix} = -9 \quad \Delta_{13} = (-1)^4 \begin{vmatrix} 2 & 4 \\ 5 & 2 \end{vmatrix} = -16$ $\Delta_{21} = (-1)^3 \begin{vmatrix} 2 & 8 \\ 2 & 7 \end{vmatrix} = 2 \quad \Delta_{22} = (-1)^2 \begin{vmatrix} 1 & 8 \\ 5 & 7 \end{vmatrix} = -18 \quad \Delta_{23} = (-1)^5 \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 5 & 2 \end{vmatrix} = 8$ $\Delta_{31} = (-1)^4 \begin{vmatrix} 2 & 8 \\ 4 & 1 \end{vmatrix} = -30 \quad \Delta_{32} = (-1)^5 \begin{vmatrix} 1 & 8 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} = 15 \quad \Delta_{33} = (-1)^6 \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 4 \end{vmatrix} = 0$ $\Delta = \begin{bmatrix} 26 & -9 & -16 \\ 2 & -18 & 8 \\ -30 & 15 & 0 \end{bmatrix} \quad \text{adjc} = \Delta^t = \begin{bmatrix} 26 & 2 & -30 \\ -9 & -18 & 15 \\ -16 & 8 & 0 \end{bmatrix}$	۱۹۷

$\begin{cases} 2x_1 + x_2 + 5x_3 + x_4 = 5 \\ x_1 + x_2 - 3x_3 - 4x_4 = -1 \\ 3x_1 + 6x_2 - 2x_3 + x_4 = 8 \\ 2x_1 + 2x_2 + 2x_3 - 3x_4 = 2 \end{cases} \quad (د)$	<p>۲۲۷</p>
<p>حل د) ابتدا معکوس ماتریس ضرایب را به دست می آوریم:</p> $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 5 & 1 \\ 1 & 1 & -3 & -4 \\ 3 & 6 & -2 & 1 \\ 2 & 2 & 2 & -3 \end{bmatrix} \Rightarrow A^{-1} = \frac{1}{-120} \begin{bmatrix} -120 & -120 & 0 & 120 \\ 69 & 73 & -17 & -80 \\ 15 & 35 & 5 & -40 \\ -24 & -8 & -8 & 40 \end{bmatrix}$ <p>بردار مجهولات را به دست آورید:</p> $X = A^{-1}B = A^{-1} \begin{bmatrix} 5 \\ -1 \\ 8 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 5 \\ 0 \\ 2 \\ 5 \end{bmatrix}$ <p>در این صورت $x = 2$ و $y = \frac{1}{5}$ و $z = 0$ و $w = \frac{2}{5}$</p>	<p>۲۲۸-۲۲۹</p>
$\begin{cases} x_1 + x_2 = 0 \\ x_2 + x_3 - 2x_4 = 1 \\ x_1 + 2x_3 + x_4 = 0 \\ x_1 + x_2 + x_4 = 0 \end{cases} \quad (د)$	<p>۲۲۹</p>
<p>حل د) ابتدا دترمینان ماتریس ضرایب را به دست می آوریم:</p> $ A = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & -2 \\ 1 & 0 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 3$	<p>۲۳۰-۲۳۱</p>

حال برای حل آن از روش دستور کرامر استفاده می‌شود:

$$|A_1| = \begin{vmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{vmatrix} = -2$$

$$|A_2| = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & -2 \\ 1 & 0 & 2 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 2$$

$$|A_3| = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & -2 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 1$$

$$|A_4| = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 2 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 \end{vmatrix} = 0$$

بنابراین:

$$x_1 = \frac{|A_1|}{|A|} = \frac{-2}{3} \quad x_2 = \frac{|A_2|}{|A|} = \frac{2}{3} \quad x_3 = \frac{|A_3|}{|A|} = \frac{1}{3} \quad x_4 = 0$$

$$-4 \text{ به ازای چه مقداری از } k \text{ دستگاه } \begin{cases} x + y + z = 2 \\ x - ky - 2z = -1 \\ 2x + y - z = 4 \end{cases} \text{ دارای جواب یکتا است؟}$$

حل: اگر دترمینان ماتریس ضرایب مخالف صفر باشد دستگاه $Ax = B$ دارای جواب یکتاست پس

$$\begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & -k & -2 \\ 2 & 1 & -2 \end{vmatrix} = 3k \Rightarrow 3k \neq 0 \Rightarrow k \neq 0$$

$$\begin{cases} x + 3y + z + w = 3 \\ 2x - 2y + z + 2w = 8 \quad (و) \\ x + 11y + 2z + w = 1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x + y + z + w = 0 \\ 2x + 3y - z - w = 2 \\ x - y + 2z + 2w = 3 \quad (ز) \\ 2x + 5y - 2z - 2w = 4 \end{cases}$$

۲۳۵

$\begin{cases} X_1 - X_2 + 2X_3 = 4 \\ 2X_1 + 3X_2 + X_3 = 1 \\ 7X_1 + 3X_2 + 4X_3 = 7 \end{cases} \quad (\text{ج})$	
<p style="text-align: right;">(حل و)</p> $\left[\begin{array}{ccc c} 1 & -1 & 2 & 4 \\ 2 & 3 & 1 & 1 \\ 7 & 3 & 4 & 7 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{-2R_1+R_2 \rightarrow R_2 \\ -7R_1+R_3 \rightarrow R_3}} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & -1 & 2 & 4 \\ 0 & 5 & -3 & -7 \\ 0 & 10 & -10 & -21 \end{array} \right]$ $\xrightarrow{2R_2+R_3 \rightarrow R_3} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & -1 & 2 & 4 \\ 0 & 5 & -3 & -7 \\ 0 & 0 & -4 & -7 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{R_2 \leftrightarrow R_3 \\ \frac{R_2}{5} \rightarrow R_2 \\ \frac{R_3}{-4} \rightarrow R_3}} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & -1 & 2 & 4 \\ 0 & 1 & \frac{-3}{5} & \frac{-7}{5} \\ 0 & 0 & 1 & \frac{7}{4} \end{array} \right]$ $\Rightarrow \begin{cases} x - y + 2z = 4 \\ y - \frac{3}{5}z = -\frac{7}{5} \\ z = \frac{7}{4} \end{cases} \Rightarrow x = \frac{3}{20}, y = \frac{-7}{20}, z = \frac{7}{4}$	<p style="text-align: center;">-۲۳۸ ۲۳۶-۲۳۷</p>
<p style="text-align: right;">(حل ج)</p> $\left[\begin{array}{cccc c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 2 & 3 & -1 & -1 & 2 \\ 1 & -1 & 2 & 2 & 3 \\ 2 & 5 & -2 & -2 & 4 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{-2R_1+R_2 \rightarrow R_2 \\ -R_1+R_3 \rightarrow R_3 \\ -2R_1+R_4 \rightarrow R_4}} \left[\begin{array}{cccc c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -3 & -3 & 2 \\ 0 & -2 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & 3 & -4 & -4 & 4 \end{array} \right]$ $\xrightarrow{\substack{2R_2+R_3 \rightarrow R_3 \\ -3R_2+R_4 \rightarrow R_4}} \left[\begin{array}{cccc c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -3 & -3 & 2 \\ 0 & 0 & -5 & -5 & 7 \\ 0 & 0 & 5 & 5 & -2 \end{array} \right] \xrightarrow{R_3+R_4 \rightarrow R_4} \left[\begin{array}{cccc c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -3 & -3 & 2 \\ 0 & 0 & -5 & -5 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 5 \end{array} \right]$ <p>ماتریس فوق به صورت ماتریس سطری پلکانی می‌باشد با توجه به سطر آخر دستگاه جواب ندارد.</p>	

<p style="text-align: right;">حل ز)</p> $\left[\begin{array}{cccc c} 1 & 3 & 1 & 1 & 3 \\ 2 & -2 & 1 & 2 & 8 \\ 1 & 11 & 2 & 1 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{-2R_1+R_2 \rightarrow R_2 \\ -R_1+R_3 \rightarrow R_3}} \left[\begin{array}{cccc c} 1 & 3 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & -8 & -1 & 0 & 2 \\ 0 & 8 & 1 & 0 & -2 \end{array} \right] \xrightarrow{-R_2+R_3 \rightarrow R_3}$ $\left[\begin{array}{cccc c} 1 & 3 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & -8 & -1 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right] \xrightarrow{-\frac{1}{8}R_2 \rightarrow R_2} \left[\begin{array}{cccc c} 1 & 3 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & 1 & \frac{-1}{8} & 0 & \frac{2}{8} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right]$ <p style="text-align: right;">بنابراین داریم:</p> $\begin{cases} x + 3y + z + w = 3 \\ y + \frac{z}{8} = \frac{1}{2} \\ 0 = 0 \end{cases}$ <p style="text-align: right;">دستگاه بی‌شمار جواب دارد.</p>	
	<p style="text-align: center;">۲۳۸</p> $\begin{cases} 2x_1 + x_2 + x_3 = 1 \\ x_1 + 4x_2 - 2x_3 = 1 \quad (د) \\ 5x_1 - 8x_2 + 2x_3 = 5 \end{cases}$
<p style="text-align: right;">حل د)</p> $\left[\begin{array}{ccc c} 2 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 4 & -2 & 1 \\ 5 & -8 & 2 & 5 \end{array} \right] \xrightarrow{R_1 \leftrightarrow R_2} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & 4 & -2 & 1 \\ 2 & 1 & 1 & 1 \\ 5 & -8 & 2 & 5 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{-2R_1+R_2 \rightarrow R_2 \\ -5R_1+R_3 \rightarrow R_3}}$ $\left[\begin{array}{ccc c} 1 & 4 & -2 & 1 \\ 0 & -7 & 5 & -1 \\ 0 & 28 & 12 & 0 \end{array} \right] \xrightarrow{-4R_2+R_3 \rightarrow R_3} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & 4 & -2 & 1 \\ 0 & -7 & 5 & -1 \\ 0 & 0 & -8 & 4 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{-\frac{1}{8}R_3 \rightarrow R_3 \\ -\frac{1}{7}R_2 \rightarrow R_2}}$	<p style="text-align: center;">۲۳۹-۲۴۰</p>

$\left[\begin{array}{ccc c} 1 & 4 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & -5 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{1}{2} \end{array} \right] \xrightarrow{-4R_2+R_1 \rightarrow R_1} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & 0 & \frac{6}{7} & \frac{3}{7} \\ 0 & 1 & -5 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{1}{2} \end{array} \right] \xrightarrow{\begin{array}{l} \frac{5}{7}R_2+R_2 \rightarrow R_2 \\ -\frac{6}{7}R_2+R_1 \rightarrow R_1 \end{array}}$ $\left[\begin{array}{ccc c} 1 & 0 & 0 & \frac{6}{7} \\ 0 & 1 & 0 & \frac{-3}{14} \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{1}{2} \end{array} \right] \Rightarrow x = \frac{6}{7} \quad y = \frac{-3}{14} \quad z = -\frac{1}{2}$	
<p>۱۰- نشان دهید دستگاه زیر دارای جواب نیست.</p> $\begin{cases} 4x_1 - 5x_2 - 7x_3 = 15 \\ 3x_1 + 2x_2 - 6x_3 = 8 \\ x_1 - 7x_2 - x_3 = 6 \end{cases}$ <p>حل:</p> $\left[\begin{array}{ccc c} 4 & -5 & -7 & 15 \\ 3 & 2 & -6 & 8 \\ 1 & -7 & -1 & 6 \end{array} \right] \xrightarrow{R_2 \leftrightarrow R_1} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & -7 & -1 & 6 \\ 3 & 2 & -6 & 8 \\ 4 & -5 & -7 & 15 \end{array} \right] \xrightarrow{\begin{array}{l} -3R_1+R_2 \rightarrow R_2 \\ -4R_1+R_3 \rightarrow R_3 \end{array}}$ $\left[\begin{array}{ccc c} 1 & -7 & -1 & 6 \\ 0 & 23 & -3 & -10 \\ 0 & 23 & -3 & -9 \end{array} \right] \xrightarrow{R_2+R_3} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & -7 & -1 & 6 \\ 0 & 23 & -3 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{array} \right]$ <p>دستگاه ناسازگار است و جواب ندارد.</p>	<p>۲۴۲</p>
$\begin{cases} x_1 + 2x_2 + 3x_3 = -1 \\ -x_1 + x_3 = 2 \\ 2x_1 + 4x_2 - 3x_3 = 0 \end{cases} \quad (د)$	<p>۲۴۴</p> $\begin{cases} \frac{x_1}{2} + x_2 = 2 \\ 2x_1 + x_2 + x_3 = -1 \\ x_1 - x_2 + 2x_3 = 1 \end{cases} \quad (ج)$

<p style="text-align: right;">(حل ج)</p> $A = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & 1 & 0 \\ 2 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow A^{-1} = \frac{1}{-3} \begin{bmatrix} 3 & -2 & 1 \\ -3 & 1 & -1 \\ -3 & 2 & -2 \end{bmatrix}$ $X = \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = A^{-1}B = A^{-1} \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -6 \\ 5 \\ 6 \end{bmatrix} \Rightarrow x = -6, y = 5, z = 6$ <p style="text-align: right;">(حل د)</p> $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ -1 & 0 & 1 \\ 2 & 4 & -3 \end{bmatrix} \Rightarrow A^{-1} = \frac{1}{-18} \begin{bmatrix} -4 & 18 & 2 \\ -1 & -9 & -4 \\ -3 & 0 & 2 \end{bmatrix}$ $X = \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = A^{-1}B = A^{-1} \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -40 \\ 18 \\ 17 \\ 18 \\ -4 \\ 18 \end{bmatrix} \Rightarrow x = \frac{-40}{18}, y = \frac{17}{18}, z = \frac{-4}{18}$	<p>۲۴۴-۲۴۵</p>
<p style="text-align: right;">(حل ج)</p> $x = \frac{\begin{vmatrix} 2 & 1 & 0 \\ -1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 2 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} \frac{1}{2} & 1 & 0 \\ 2 & 1 & 1 \\ 2 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 2 \end{vmatrix}} = \frac{9}{-3} = -6 \quad y = \frac{\begin{vmatrix} \frac{1}{2} & 2 & 0 \\ 2 & -1 & 1 \\ 2 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 2 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} \frac{1}{2} & 1 & 0 \\ 2 & 1 & 1 \\ 2 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 2 \end{vmatrix}} = \frac{-15}{-3} = 5$	<p>۲۴۶</p>

$Z = \frac{\begin{vmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 2 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & 1 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 2 & 1 & 1 \\ 2 & -1 & 2 \end{vmatrix}} = \frac{-9}{-\frac{3}{2}} = 6$	
(حل ۵)	
$x = \frac{\begin{vmatrix} -1 & 2 & 3 \\ 2 & 0 & 1 \\ 0 & 4 & -3 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 \\ -1 & 0 & 1 \\ 2 & 4 & -3 \end{vmatrix}} = \frac{4}{-18}$	$y = \frac{\begin{vmatrix} 1 & -1 & 3 \\ -1 & 2 & 1 \\ 2 & 0 & -3 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 \\ -1 & 0 & 1 \\ 2 & 4 & -3 \end{vmatrix}} = \frac{-17}{-18}$
$z = \frac{\begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 \\ -1 & 0 & 2 \\ 2 & 4 & 0 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 \\ -1 & 0 & 1 \\ 2 & 4 & -3 \end{vmatrix}} = \frac{4}{-18}$	
$\begin{cases} x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 6 \\ x_1 + 3x_2 + 5x_3 = 9 \quad (5) \\ x_1 + 5x_2 + 12x_3 = 18 \end{cases}$	۲۴۷
$\begin{cases} 4x + 5y + z = 18 \\ 6x + 3y + 6z = 9 \quad (5) \\ x + 2y = 6 \end{cases}$	

$\begin{cases} x_1 - 2x_2 - 3x_3 = 2 \\ x_1 - 4x_2 - 13x_3 = 14 \quad (و) \\ -3x_1 + 5x_2 + 4x_3 = 0 \end{cases}$	
<p>(حل د)</p> $\left[\begin{array}{ccc c} 1 & 2 & 3 & 6 \\ 1 & 3 & 5 & 9 \\ 1 & 5 & 12 & 18 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{-R_1+R_2 \rightarrow R_2 \\ R_1+R_2 \rightarrow R_3}} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & 2 & 3 & 6 \\ 0 & 1 & 2 & 3 \\ 0 & 3 & 0 & 12 \end{array} \right] \xrightarrow{-3R_2+R_3 \rightarrow R_3}$ $\left[\begin{array}{ccc c} 1 & 2 & 3 & 6 \\ 0 & 1 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 3 & 3 \end{array} \right] \xrightarrow{\frac{1}{3}R_3} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & 2 & 3 & 6 \\ 0 & 1 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right] \Rightarrow \begin{cases} x + 2 + 3Z = 6 \\ y + 2Z = 3 \\ Z = 1 \end{cases} \Rightarrow y = 1, x = 1, Z = 1$	<p>۲۴۸-۲۴۹</p>
<p>(حل ه)</p> $\left[\begin{array}{ccc c} 4 & 5 & 1 & 18 \\ 6 & 3 & 6 & 9 \\ 1 & 2 & 0 & 6 \end{array} \right] \xrightarrow{R_1 \leftrightarrow R_3} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & 2 & 0 & 6 \\ 6 & 3 & 6 & 9 \\ 4 & 5 & 1 & 18 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{-6R_1+R_2 \rightarrow R_2 \\ -4R_1+R_3 \rightarrow R_3}}$	
$\left[\begin{array}{ccc c} 1 & 2 & 0 & 6 \\ 0 & -9 & 6 & -27 \\ 0 & -3 & 1 & -6 \end{array} \right] \xrightarrow{\frac{-1}{9}R_2 \rightarrow R_2} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & 2 & 0 & 6 \\ 0 & 1 & -\frac{2}{3} & 3 \\ 0 & -3 & 1 & -6 \end{array} \right] \xrightarrow{3R_2+R_3 \rightarrow R_3}$	
$\left[\begin{array}{ccc c} 1 & 2 & 0 & 6 \\ 0 & 1 & -\frac{2}{3} & 3 \\ 0 & 0 & -1 & 3 \end{array} \right] \xrightarrow{-R_3} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & 2 & 0 & 6 \\ 0 & 1 & -\frac{2}{3} & 3 \\ 0 & 0 & 1 & -3 \end{array} \right] \Rightarrow \begin{cases} x + 2y = 6 \\ y - \frac{2}{3}Z = 1 \\ Z = -3 \end{cases} \Rightarrow y = 1, x = 4$	
<p>(حل و)</p> $\left[\begin{array}{ccc c} 1 & -2 & -3 & 2 \\ 1 & -4 & -13 & 14 \\ -3 & 5 & 4 & 0 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{-R_1+R_2 \rightarrow R_2 \\ 3R_1+R_3 \rightarrow R_3}} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & -2 & -3 & 2 \\ 0 & -2 & -10 & 12 \\ 0 & -1 & -5 & 6 \end{array} \right] \xrightarrow{\frac{-1}{2}R_2} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & 0 & -3 & 2 \\ 0 & 1 & 5 & 6 \\ 0 & -1 & -5 & 6 \end{array} \right]$	

$\xrightarrow{R_1+R_2 \rightarrow R_2} \left[\begin{array}{ccc c} 1 & -2 & -3 & 2 \\ 0 & 1 & 5 & -6 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right] \Rightarrow \begin{cases} x - 2y - 3z = 2 & x_0 = -10 - 7x_3 \\ y + 5z = -6 & y = -6 - 5x_3 \end{cases}$	
	$\begin{cases} x + 2y + 2z = 2 \\ 3x - 2y - z = 5 \\ 2x - 5y + 3z = -4 \\ x + 4y + 6z = 0 \end{cases} \quad (9)$
<p style="text-align: right;">(حل و)</p> $\left[\begin{array}{cccc c} 1 & 2 & 2 & 2 & 2 \\ 3 & -2 & -1 & 5 & 5 \\ 2 & -5 & 3 & -4 & -4 \\ 1 & 4 & 6 & 0 & 0 \end{array} \right] \xrightarrow{\begin{array}{l} -3R_1+R_2 \rightarrow R_2 \\ -R_1+R_3 \rightarrow R_3 \\ -2R_1+R_4 \rightarrow R_4 \end{array}} \left[\begin{array}{cccc c} 1 & 2 & 2 & 2 & 2 \\ 0 & -1 & -7 & -1 & -1 \\ 0 & -9 & -1 & -8 & -8 \\ 0 & 2 & 4 & -2 & -2 \end{array} \right] \xrightarrow{R_1 \leftrightarrow R_2}$ $\left[\begin{array}{cccc c} 1 & 2 & 2 & 2 & 2 \\ 0 & 2 & 4 & -2 & -2 \\ 0 & -9 & -1 & -8 & -8 \\ 0 & -8 & -7 & -1 & -1 \end{array} \right] \xrightarrow{\frac{1}{2}R_2} \left[\begin{array}{cccc c} 1 & 2 & 2 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & -1 \\ 0 & -9 & -1 & -8 & -8 \\ 0 & -8 & -7 & -1 & -1 \end{array} \right] \xrightarrow{\begin{array}{l} -2R_2+R_1 \rightarrow R_1 \\ 9R_2+R_3 \rightarrow R_3 \\ 8R_2+R_4 \rightarrow R_4 \end{array}}$ $\left[\begin{array}{cccc c} 1 & 0 & -2 & 4 & 4 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 17 & -17 & -17 \\ 0 & 0 & 9 & -9 & -9 \end{array} \right] \xrightarrow{\frac{1}{3}R_3} \left[\begin{array}{cccc c} 1 & 0 & -2 & 4 & 4 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 9 & -9 & -9 \end{array} \right] \xrightarrow{\begin{array}{l} -2R_3+R_1 \rightarrow R_1 \\ 2R_3+R_2 \rightarrow R_2 \\ 9R_3+R_4 \rightarrow R_4 \end{array}}$ $\left[\begin{array}{cccc c} 1 & 0 & 0 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right] \Rightarrow \begin{cases} x = 2 \\ y = 1 \\ z = -1 \end{cases}$	<p style="text-align: right;">۲۵۲</p>

$G = \begin{bmatrix} 4 & -5 & 1 \\ 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \end{bmatrix} \quad (\text{ح})$ $H = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 0 & 0 \\ 4 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \end{bmatrix} \quad (\text{و})$	۲۹۰
<p style="text-align: right;">(حل ح)</p> $ A - \lambda I = \begin{vmatrix} 4 - \lambda & -5 & 1 \\ 1 & -\lambda & -1 \\ 0 & 1 & -1 - \lambda \end{vmatrix} = \lambda(\lambda - 2)(\lambda - 1) = 0$ <p style="text-align: center;">پس $\lambda = 0, 1, 2$ مقادیر ویژه ماتریس می باشد:</p> <p>$\lambda = 0 \rightarrow (A - \lambda I)u = \begin{bmatrix} 4 & -5 & 1 \\ 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = 0 \Rightarrow x = y = z$</p> <p style="text-align: center;">$\begin{bmatrix} x \\ x \\ x \end{bmatrix}$ در نتیجه بردار نظیر $\lambda = 0$ بر حسب x برابر است با:</p> <p>$\lambda = 1 \rightarrow (A - \lambda I)u = \begin{bmatrix} 3 & -5 & 1 \\ 1 & -1 & -1 \\ 0 & 1 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = 0 \Rightarrow 3x + 2y + z = 0$</p> <p style="text-align: center;">$\begin{bmatrix} 3z \\ 2z \\ z \end{bmatrix}$ در نتیجه بردار نظیر $\lambda = 1$ بر حسب z برابر است با:</p> <p>$\lambda = 2 \rightarrow (A - \lambda I)u = \begin{bmatrix} 2 & -5 & 1 \\ 1 & -2 & -1 \\ 0 & 1 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = 0 \Rightarrow 7x + 3y + z = 0$</p>	۲۹۲-۲۹۳

در نتیجه بردار نظیر $\lambda = 2$ بر حسب Z برابر است با:

$$\begin{bmatrix} 6Z \\ 3Z \\ Z \end{bmatrix}$$

حل و)

$$|A - \lambda I| = \begin{vmatrix} 3-\lambda & 0 & 0 & 0 \\ 4 & 1-\lambda & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2-\lambda & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 2-\lambda \end{vmatrix} = (3-\lambda)(1-\lambda)(2-\lambda)^2 = 0$$

پس $\lambda = 3, 1, 2$

بردار ویژه آن را به دست می‌آوریم:

$$\xrightarrow{\lambda=3} \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 4 & -2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} X \\ Y \\ Z \\ W \end{bmatrix} = 0 \Rightarrow \begin{cases} 4X - 2Y = 0 \\ -Z + W = 0 \\ W = 0 \end{cases}$$

$$\begin{bmatrix} X \\ 2X \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

در نتیجه بردار نظیر بر حسب X برابر است با:

$$\xrightarrow{\lambda=1} \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 & 0 \\ 4 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} X \\ Y \\ Z \\ W \end{bmatrix} = 0 \Rightarrow \begin{cases} 2X = 0 \\ 4X = 0 \\ Z + W = 0 \\ W = 0 \end{cases}$$

$$\begin{bmatrix} 0 \\ Y \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

در نتیجه بردار نظیر بر حسب Y برابر است با:

$\lambda=2 \rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 4 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix} = \begin{cases} x=0 \\ 4x-4y=0 \\ w=0 \end{cases}$ <p>در نتیجه بردار نظیر بر حسب x برابر است با:</p> $\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ z \\ 0 \end{bmatrix}$	
<p>(د) $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ با ضابطه $T(x, y, z) = (x + 3y, -2x + 2y - z, 4x - 2z)$</p> <p>(ه) $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ با ضابطه $T(x, y, z) = (3x, 2y - 5z, y - 2z)$</p> <p>(و) $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ با ضابطه $T(x, y, z) = (x - 3y + 3z, 3x - 5y + 3z, 6x - 6y + 4z)$</p>	۲۹۴
<p>حل (د) ماتریس نمایشگر عبارت است از:</p> $A = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 0 \\ -2 & 2 & -1 \\ 4 & 0 & -2 \end{bmatrix}$ <p>بنابراین:</p> $ \lambda I - A = \begin{vmatrix} \lambda - 1 & 3 & 0 \\ 2 & \lambda - 2 & 1 \\ 4 & 0 & \lambda + 2 \end{vmatrix} = \lambda^3 - \lambda^2 + 2\lambda - 2 = 0$ <p>دستگاه دارای دو جواب غیر حقیقی و جواب حقیقی $-2/54$ می‌باشد.</p> <p>حل (ه)</p> $\begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 2 & -5 \\ 1 & -2 \end{bmatrix} \rightarrow A - \lambda I = \begin{vmatrix} 3 - \lambda & 0 & 0 \\ 0 & 2 - \lambda & -5 \\ 0 & 1 & -2 - \lambda \end{vmatrix} = (\lambda - 3)(\lambda^2 + 1) = 0$	۲۹۴-۲۹۵

$\xrightarrow{\lambda=3} \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & -5 \\ 0 & 1 & -5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = 0 \Rightarrow \begin{cases} -y - 5z = 0 \\ y - 5z = 0 \end{cases} \Rightarrow y = z$ <p>پس می توان گفت $\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$ یک بردار ویژه $\lambda = 3$ می باشد.</p> <p>حل و)</p> $\begin{bmatrix} 1 & -3 & 3 \\ 3 & -5 & 3 \\ 6 & -6 & 4 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{vmatrix} 1-\lambda & -3 & 3 \\ 3 & -5-\lambda & 3 \\ 6 & -6 & 4-\lambda \end{vmatrix} = \lambda^3 - 12\lambda - 16 = (\lambda + 2)^2(\lambda - 4) = 0$ <p>دارای جواب حقیقی $\lambda = -2, 4$ می باشد.</p> $\xrightarrow{\lambda=-2} \begin{bmatrix} 3 & -3 & 3 \\ 3 & -3 & 3 \\ 6 & -6 & 6 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = 0 \Rightarrow y = x + z \xrightarrow{\text{بردار}} (1, 3, 2)$ $\xrightarrow{\lambda=4} \begin{bmatrix} 3 & -3 & 3 \\ 3 & -9 & 3 \\ 6 & -6 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = 0 \Rightarrow y = x, z = 2x \xrightarrow{\text{بردار}} (1, 1, 2)$	
	<p>(د) ۳۴۸</p> $w = \frac{xyz}{x+y+z}$
<p>(د) ۳۴۸</p> $df = \frac{yz(x+y+z) - xyz}{(x+y+z)^2} dx + \frac{xz(x+y+z) - xyz}{(x+y+z)^2} dy + \frac{xy(x+y+z) - xyz}{(x+y+z)^2} dz$	
<p>$z = \sin x \cos y$</p> <p>$z = \frac{1}{x} + y$</p>	<p>(ج) $x = (u-v)^\Delta, y = e^{u+v}$</p> <p>(د) $x = \frac{3}{u+v}, y = \frac{u+v}{3}$</p> <p>۳۵۰</p>

<p>حل ج) با جای گذاری در (۱) داریم:</p> $\frac{dz}{dv} = (\cos x \cos y) \Delta(u-v)^f (-1) \sin x \cos y \cdot e^{u+v}$ $\xrightarrow{x=e^{u+v}} \frac{dz}{dv} = \cos(u-v)^\Delta \cos(e)^{u+v} \Delta(u-v)^f (-1) - \sin(u-v) \cos e^{u+v} e^{u+v}$ <p>با جای گذاری در (۲) داریم:</p> $\frac{dz}{du} = (\cos x \cos y) \Delta(u-v)^f - \sin x \cos y \cdot e^{u+v}$ $\xrightarrow{x=e^{u+v}} \frac{dz}{du} = \Delta \cos(u-v)^\Delta \cos e^{u+v} (u-v)^f (-1) - \sin(u-v) \cos e^{u+v}$ <p>حل د) با جای گذاری در (۱) داریم:</p> $\frac{dz}{dv} = \frac{-1}{x^r} \times \frac{-r}{(u+v)^r} + (1) \times \frac{1}{r}$ $\xrightarrow{x=\frac{r}{u+v}} \frac{dz}{dv} = -\frac{1}{\left(\frac{r}{u+v}\right)^r} \times \frac{r}{(u+v)^r} + \frac{1}{r} v$ <p>با جای گذاری در (۲) داریم:</p> $\frac{dz}{du} = \frac{-1}{x^r} \times \frac{-r}{(u+v)^r} + \frac{1}{r}$ $\xrightarrow{x=\frac{r}{u+v}} \frac{dz}{du} = \frac{1}{\left(\frac{r}{u+v}\right)^r} \times \frac{-r}{(u+v)^r} + \frac{1}{r} u$	<p>۳۵۲</p>
<p>ج) $f(x, y) = y \sin x$</p> <p>ح) $f(x, y) = (x-1)^2 + 2y^2$</p>	<p>۳۵۸</p>
<p>حل ز) ابتدا نقاط بحرانی را بدست می آوریم:</p>	<p>۳۶۰</p>

<p> $f_x = y \cos x$ $f_y = \sin x$ $\Rightarrow \begin{cases} f_x = \cos x = 0 \\ f_y = \sin x = 0 \end{cases} \Rightarrow x = 0, \pi, \quad y = 0$ </p> <p>پس $(0, 0)$ و $(\pi, 0)$ نقاط بحرانی هستند.</p> <p> $\Delta = f_{xx} = -y \sin x$ $B = f_{xy} = \cos x$ $C = f_{yy} = 0$ </p> <p>بنابراین $\Delta = AC - B^2 = -\cos x$</p> <p>حال $(\pi, 0)$ را بررسی می‌کنیم</p> <p>$\Delta(0, 0) = -1 < 0$</p> <p>چون $\Delta < 0$ پس $(0, 0)$ نقطه زینی است.</p> <p>حال نقطه $(0, 0)$ را بررسی می‌کنیم:</p> <p>$\Delta(\pi, 0) = -1 > 0$</p> <p>چون $\Delta < 0$ نقطه $(\pi, 0)$ نقطه زینی است.</p> <p>حل ح</p> <p> $f_x = 2(x-1)$ $f_y = 4y$ $\Rightarrow \begin{cases} 2x - 2 = 0 \\ 4y = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y = 0 \end{cases}$ </p> <p>پس $(1, 0)$ نقطه بحرانی است.</p> <p>بنابراین $\Delta = AC - B^2 = 8$ ، $A > 0$</p> <p>چون $A > 0$ و $\Delta > 0$ در نتیجه $(1, 0)$ نقطه Min نسبی است.</p>	
<p> (و) مینیمم تابع $f(x, y, z) = x^2 + y^2 + z^2$ با محدودیت $x - 2y + 3z = 4$ (ح) مینیمم تابع $f(x, y, z) = x^2 + y^2 + z^2$ با محدودیت $4x^2 + 2y^2 + z^2 = 4$ </p>	<p>۳۶۲</p>
<p>حل (و) ابتدا تابع لاگرانژ را بدست می‌آوریم.</p> <p>$F(x, y, z) = x^2 + y^2 + z^2 - \lambda(x - 2y - 3z - 4)$</p> <p>حال مشتقات جزئی را بدست می‌آوریم:</p>	<p>۳۶۴</p>

$\begin{cases} F_x = 2x - \lambda = 0 \\ F_y = 2y + 2\lambda = 0 \\ F_z = 2z - 3\lambda = 0 \\ F_\lambda = 4 - x + 2y - 3z = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{\lambda}{2} & (1) \\ y = -\lambda & (2) \\ z = \frac{3\lambda}{2} & (3) \\ 4 - x + 2y - 3z = 0 & (4) \end{cases}$ <p>حال رابطه (۱)، (۲) و (۳) را در رابطه ۴ قرار می‌دهیم</p> $4 - \left(\frac{\lambda}{2}\right) + 2(-\lambda) - 3\left(\frac{3\lambda}{2}\right) = 0 \Rightarrow \frac{14}{2}\lambda = 4 \Rightarrow \lambda = \frac{4}{7}$ <p>حال $\lambda = \frac{4}{7}$ را در رابطه (۱)، (۲) و (۳) قرار می‌دهیم پس داریم:</p> $x = \frac{2}{7}, y = -\frac{4}{7}, z = \frac{6}{7}$ <p>پس $\text{Min}\left(\frac{2}{7}, -\frac{4}{7}, \frac{6}{7}\right)$ نسبی می‌باشد.</p>	
<p>حل ح) ابتدا تابع لاگرانژ را مشخص می‌کنیم</p> $F(x, y, z) = x^2 + y^2 + z^2 = \lambda(4x^2 + 2y^2 + z^2 - 4)$ <p>حال مشتقات جزئی مرتبه اول را محاسبه می‌کنیم</p> $\begin{cases} F_x = 2x - 8\lambda x = 0 \\ F_y = 2y - 4\lambda y = 0 \\ F_z = 2z - \lambda z = 0 \\ F_\lambda = 4 - 4x^2 - 2y^2 - z^2 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \lambda = \frac{1}{4}, x = 0 \\ \lambda = \frac{1}{2}, y = 0 \\ \lambda = 2, z = 2 \end{cases}$	۳۶۵

$\Rightarrow \begin{cases} \lambda = \frac{1}{4} & z = y = 0 \Rightarrow x = \pm 1 \rightarrow F = 1 \\ \lambda = \frac{1}{2} & x = z = 0 \Rightarrow y = \pm \sqrt{2} \rightarrow F = 2 \\ \lambda = 2 & y = z = 0 \Rightarrow z = \pm 2 \rightarrow F = 1 \end{cases}$ <p>نقاط $(\pm 1, 0, 0)$ و $(0, \pm \sqrt{2}, 0)$ و $(0, 0, \pm 2)$ نسبی هستند.</p>	
$f(x, y) = e^{\frac{(1-x)}{y}}$ <p>$(0, 0)$ $D_f : \{(x, y) / y \neq 0\}$ $y \neq 0 \Rightarrow$ حل هـ</p>	<p>۳۶۸</p>
<p>۵- اگر تابع f به صورت زیر تعریف شده باشد:</p> $f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy^2}{x^2 + y^2} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$ <p>حل: آن‌گاه در پیوستگی آن در نقطه $(0, 0)$ بحث کنید.</p> <p>باید نشان دهیم $\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} \frac{xy^2}{x^2 + y^2} = 0$ در این صورت بنا به تعریف حد داریم:</p> $\forall \varepsilon > 0 \exists \delta \geq 0 \text{ s.t. } \sqrt{(x-0)^2 + (y-0)^2} < \delta \Rightarrow \left \frac{xy^2}{x^2 + y^2} - 0 \right < \varepsilon$ $\Rightarrow \left \frac{xy^2}{x^2 + y^2} \right = \frac{ x y^2 }{ x^2 + y^2 } \leq \frac{\sqrt{x^2 + y^2}(x^2 + y^2)}{(x^2 + y^2)} = \sqrt{x^2 + y^2} < \varepsilon$ <p>با انتخاب $\delta = \varepsilon$ به حکم می‌رسیم. در این صورت چون مقدار تابع برابر صفر است پس تابع پیوسته است.</p>	<p>-۳۷۱ ۳۷۰</p>
$f(x, y) = xe^y + 2xy$ $f(x, y) = \cos(\sin xy)$	<p>۳۷۱</p>
$f_x = e^y + 2y \quad f_{xx} = 0 \quad f_{xy} = e^y + 2$	<p>۳۷۲</p>

$f_y = ne^y + 2x$	$f_{yy} = xe^y$	$f_{yx} = e^y + 2$	
<p>حل و</p> $f_x = -y \cos(xy) \sin(\sin(xy))$ $f_y = -x \cos(xy) \sin(\sin(xy))$ $f_{xx} = y^2 \sin(xy) \sin(\sin(xy)) + y \cos(xy) \cos(\sin(xy)) - y \cos(xy)$ $f_{xy} = -\cos(xy) \sin(\sin(xy)) + xy \sin(xy) \sin(\sin(xy)) + x \cos(xy) \cos(\sin(xy))$ $f_{yy} = x^2 \sin(xy) \sin(\sin(xy)) + x \cos(xy) \cos(\sin(xy)) - x \cos(xy)$ $f_{yx} = -\cos(xy) \sin(\sin(xy)) + yx \sin(xy) \sin(\sin(xy)) + y \cos(xy) \sin(\sin(xy)) - x \cos(xy)$			۳۷۲
		$f(x, y, z) = \frac{xy + yz}{xz}$ (د)	۳۷۲
		$f(x, y, z) = \cos(xyz)$ (ه)	
		$f(x, y, z) = \frac{2x + y + z}{e^{xyz}}$ (و)	
<p>حل د</p> $f_x = \frac{-y}{x^2}$ $f_{xx} = \frac{yx^2}{x^3} = \frac{y}{x^2}$ $f_y = \frac{(x+z)(xz) - z(xy+yz)}{(xz)^2} = (x+z) - \frac{xy+yz}{x^2z}$ $f_{yy} = \frac{-x+z}{x^2z}$ $f_z = \frac{-y}{z^2}$ $f_{zz} = \frac{+2zy}{z^3} = \frac{2y}{z^2}$			۳۷۳
<p>حل هـ</p> $f_x = -yz \sin(xyz)$ $f_{xx} = -y^2 z^2 \cos(xyz)$ $f_y = -xz \sin(xyz)$ $f_{yy} = -x^2 z^2 \cos(xyz)$			

$f_z = -xy \sin(xyz) \quad f_{zz} = -x^r y^r \cos(xyz)$ <p>و حل $f_x = \frac{r e^{xyz} - (yz) e^{xyz} (rx + y + z)}{(e^{xyz})^r}$</p> $f_{xx} = \frac{(ryz e^{xyz} - y^r z^r e^{xyz}) r e^{xyz} - ryz e^{xyz} (r e^{xyz} - (yz) e^{xyz} (rx + y + z))}{(e^{xyz})^r}$ $f_y = \frac{e^{xyz} - (xz) e^{xyz} (rx + y + z)}{(e^{xyz})^r}$ $f_{yy} = \frac{yze^{xyz} - x^r z^r e^{xyz} (1) e^{xyz} - rxze^{xyz} (e^{xyz} - (xz) e^{xyz} (rx + y + z))}{(e^{xyz})^r}$ $f_z = \frac{e^{xyz} - (xy) e^{xyz} (rx + y + z)}{(e^{xyz})^r}$ $f_{yy} = \frac{xye^{xyz} - x^r y^r e^{xyz} (1) (e^{xyz})^r - re^{xyz} (xy) (e^{xyz} - (xy) e^{xyz} (rx + y + z))}{(e^{xyz})^r}$	
<p>$f(x, y, z) = z^r \sin(rx - ry)$ (و)</p> <p>حل $df = (rz^r \cos)rx - ry dx + (-rz^r \cos(rx - ry)dy) + rz \sin(rx - ry)dz$</p> <p>و</p> <p>د $f(x, y) = xy^r$ که در آن $x = \cos(t+1)$ و $y = \tan rt$</p>	<p>۳۷۴</p>
<p>حل د $\frac{df}{dt} = y^r (-\sin(t+1)) + (rxy(r + r \tan^r rt))$</p> <p>ج $f(x, y) = \ln xy$ که در آن $x(u, v) = e^{uv}$ و $y(u, v) = e^{uv}$</p> <p>د $f(x, y) = \frac{x}{y}$ که در آن $x(u, v) = \frac{1}{u+v}$ و $y(u, v) = \frac{1}{u-v}$</p>	<p>۳۷۵</p>

$\text{حل ج) } \frac{\partial f}{\partial u} = \left(\frac{y}{xy}\right)(v^r e^{uv^r}) + \frac{x}{xy}(ve^{uv})$	
$\frac{\partial f}{\partial v} = \left(\frac{y}{xy}\right)(r v u e^{uv^r}) + \left(\frac{x}{xy}\right)(u e^{uv})$	
$\text{حل د) } \frac{\partial f}{\partial u} = \left(\frac{1}{y}\right)\left(\frac{-1}{(u+v)^r}\right) + \left(\frac{-x}{y^r}\right)\left(\frac{-1}{(u-v)^r}\right)$	۳۷۶
$\frac{\partial f}{\partial v} = \left(\frac{1}{y}\right)\left(\frac{-1}{(u+v)^r}\right) + \left(\frac{-x}{y^r}\right)\left(\frac{1}{(u-v)^r}\right)$	
$f(x, y) = (1+x^r + y^r)e^{1-x^r-y^r} \quad \text{د)$	۳۷۷
<p>حل د) ابتدا نقاط بحرانی را بدست می‌آوریم:</p> $\begin{cases} f_x = rxe^{1-x^r-y^r} - rx(1+x^r+y^r)e^{1-x^r-y^r} = 0 \\ f_y = rye^{1-x^r-y^r} - ry(1+x^r+y^r)e^{1-x^r-y^r} = 0 \end{cases} \Rightarrow$ $\begin{cases} -(x^r+y^r)rxe^{1-x^r-y^r} = 0 \\ -(x^r+y^r)rye^{1-x^r-y^r} = 0 \end{cases} \Rightarrow x=0, y=0$ <p>پس (۰، ۰) نقطه بحرانی می‌باشد. حال Δ را تشکیل می‌دهیم:</p> $A = f_{xx} = e^{1-x^r-y^r}(-rx^r - ry^r) + e^{1-x^r-y^r}(rx^r + rx^r y^r)$ $B = f_{xy} = -rx e^{1-x^r-y^r} - ry e^{1-x^r-y^r}(-rx^r - rxy^r)$ $C = f_{yy} = (-ry^r - rx^r)e^{1-x^r-y^r} - ry e^{1-x^r-y^r}(-rx^r y - ry^3)$ <p>در این صورت $\Delta(0,0) = AC - B^2 = 0$</p>	۳۷۸
$x^r + y^r + z^r = 1 \quad \text{د) } f(x, y, z) = x^r + y^r + z^r$	۳۷۹
<p>حل د) تابع لاگرانژ آن عبارت است از:</p>	۳۸۱
	۳۸۰

$$F(x, y, z) = x^{\frac{1}{3}} + y^{\frac{1}{3}} + z^{\frac{1}{3}} - \lambda(1 - x^{\frac{2}{3}} - y^{\frac{2}{3}} - z^{\frac{2}{3}})$$

$$\begin{cases} f_x = \frac{1}{3}x^{-\frac{2}{3}} - 2\lambda x = 0 \\ f_y = \frac{1}{3}y^{-\frac{2}{3}} - 2\lambda y = 0 \\ f_z = \frac{1}{3}z^{-\frac{2}{3}} - 2\lambda z = 0 \\ f_\lambda = 1 - x^{\frac{2}{3}} - y^{\frac{2}{3}} - z^{\frac{2}{3}} = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 0, x^{\frac{2}{3}} = \frac{\lambda}{2} & (1) \\ y = 0, y^{\frac{2}{3}} = \frac{\lambda}{2} & (2) \\ z = 0, z^{\frac{2}{3}} = \frac{\lambda}{2} & (3) \\ 1 - x^{\frac{2}{3}} - y^{\frac{2}{3}} - z^{\frac{2}{3}} = 0 & (4) \end{cases}$$

حال روابط (۱) و (۲) و (۳) در رابطه (۴) قرار می‌دهیم:

$$1 - \frac{\lambda}{2} - \frac{\lambda}{2} - \frac{\lambda}{2} = 0 \quad 1 - \frac{3}{2}\lambda = 0 \Rightarrow \lambda = \frac{1}{3} = \frac{2}{6}$$

حال $\lambda = \frac{2}{6}$ را در روابط (۱)، (۲) و (۳) قرار می‌دهیم. داریم:

$$x = \pm \frac{1}{\sqrt{3}} \quad y = \pm \frac{1}{\sqrt{3}}, z = \frac{1}{\sqrt{3}} \Rightarrow f\left(\pm \frac{1}{\sqrt{3}}, \pm \frac{1}{\sqrt{3}}, \pm \frac{1}{\sqrt{3}}\right) = \frac{1}{3}$$

پس $\left(\pm \frac{1}{\sqrt{3}}, \pm \frac{1}{\sqrt{3}}, \pm \frac{1}{\sqrt{3}}\right)$ Min می‌باشند.

$$f(0, 0, \pm 1) = f(0, \pm 1, 0) = f(\pm 1, 0, 0) = 1$$

در این صورت $\text{Max}(\pm 1, 0, 0), (0, \pm 1, 0), (0, 0, \pm 1)$ نسبی هستند.